

Hyvä lukija!

Käsissäsi tai ruudullasi on *Satasarvi*, suomalaisen kansanmusiikin tutkimuksen aikakauskirjan historiallinen ensimmäinen numero. Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kansanmusiikin aineryhmän ja Musiikkikasvatuksen, kansanmusiikin ja jazzin MuTri-tohtori-koulun ja tutkimusyksikön yhteistyössä käynnistämän uuden julkaisun tavoitteena on edistää kansanmusiikin tutkimusta ja siitä käytävää keskustelua Suomessa ja kansainvälisesti sekä erityisesti nostaa esiin tutkivan muusikon näkökulmaa. Kansanmusiikin tutkimuksen aikakauskirja ilmestyy vuosittain sekä verkkoversiona että painettuna kirjana.

Ensimmäinen *Satasarvi* ilmestyy Etno.net-verkkoalustalla 21.12.2020. Etno.net on Sibelius-Akatemian Kansanmusiikin aineryhmän verkkosivusto, joka julkaisee aineryhmän opettajien, opiskelijoiden, taiteilijoiden ja tutkijoiden tuotantoa, muun muassa tutkimusta, opinnäytteitä ja opetusmateriaaleja.

Satasarvi julkaisee tieteellisiä artikkeleita sekä katsauksia, puheenvuoroja, arvosteluita, raportteja ja valmistuneiden tohtorien lektioita. Kansanmusiikin tutkimus ymmärretään uudessa julkaisussa laajasti. *Satasarvi* julkaiseekin mielellään esimerkiksi kansantanssin tai kansansoitimien tutkimusta sekä muiden historialliseen ja nykypäivän kansanmusiikkiin läheisesti liittyvien ilmiöiden ja alojen tutkimusta. Kansanmusiikin pedagogiikkaa käsittelevät tekstit, alan opettajien ja opiskelijoiden puheenvuorot, tapaustutkimukset ja taiteellisen tutkimuksen artikkelit ovat tervetulleita. Artikkeleita julkaistaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Taideyliopiston Sibelius-Akatemian Kansanmusiikin aineryhmä on vuodesta 2015 lähtien järjestänyt yhteistyössä Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa Kansanmusiikin-tutkijoiden symposiumia Helsingissä. *Satasarven* ensimmäinen numero sisältää kolmen ensimmäisen symposiumin (2015–2017) satoa: seitsemän esitelmää artikkeleiksi jalostettuina. Lehden seuraavissa numeroissa saamme vielä julki lisää symposiumeissa esiteltyjä tutkimuksia ja puheenvuoroja.

Satasarven ensimmäisen numeron avaa Sibelius-Akatemian kunniatohtori, tutkija Anneli Asplund. Laajassa artikkelissaan ”Voi sitä herraa kuin Sveaborin jätti – kansanlaulun kuva Suomen sodasta” Asplund käsittelee monipuolisesti *Krigs Visaksi* nimettyä suomenkielistä laulua. Laulun muistiinpanijan G. H. Naucklerin esiteltyään Asplund analysoi laulun tekstin sisältöä, rakennetta, runomittaa, tyyliä ja tarkoitusta. Hän myös tarkastelee laulun suhdetta historiallisiin tapahtumiin ja vertailee sitä toiseen Suomen sodasta kertovaan kansanomaiseen lauluun. Lopuksi hän vielä pohtii, millaisella sävelmällä laulua on mahdollisesti laulettu.

Risto Blomster, Jari Eerola ja Erkki Pekkilä käsittelevät artikkeleissaan kansanlaulujen keruuta ja julkaisemista. Risto Blomsterin artikkelin aiheena on kansanlaulaja ja kansankerääjä Vihtori Grönroos. Blomster esittelee Grönroosin elämänvaiheita ja keruutyötä sekä tarkastelee Grönroosin itsensä laulamaa ”sävelkimaraa”, joka on myös kuunneltavissa *Satasarven* verkkoversiossa. Jari Eerola tutkii, miten pohjoisvepsäläisten musiikkiperinne näyttäytyy varhaisissa, lähinnä kielentutkijoiden aineistoissa. Hän pohtii myös syitä vepsäläisten omakielisen lauluperinteen hiipumiselle. Erkki Pekkilä selvittää Anton Albergin johtaman sävelmäkomitean roolia *Suomen kansan sävelmiä* -sävelmäkokoelman julkaisemisessa sekä valaisee julkaisuhankkeen taustoja ja lähtökohtia.

Petri Hoppu tuo artikkelissaan ”Kansantanssintutkimus – hyväksymistä vai hyväksikäyttöä?” esiin kansantanssin tutkimuksen historiaa ja sen eri vaiheissa vallinneita ihanteita. Hoppu myös havainnollistaa sitä, miten kolttasaamelaisten tanssikulttuuri on elänyt erilaisten identiteettien puristuksessa.

Artikkelissaan ”Soitti päivän, soitti toisen, soitti kohta kolmannenki” kansanmusiikin aineryhmästä ensimmäisenä, vuonna 2000, musiikin tohtoriksi valmistunut kanteleensoittaja Arja Kastinen tutkii 1800-luvulla elänyttä karjalaista pienkanteleimprovisaatiota runolaulukulttuurin osana. Kastinen käyttää arkistoaineiston ja historiallisten lähteiden lisäksi tutkimuksensa aineistona omaa monivuotista kokemustaan kanteleeseen ja improvisaatioon syvällisesti perehtyneenä muusikkona.

Elina Niirasen artikkelin aineisto perustuu hänen omiin Vienan Karjalaan tehtyihin kenttämatkoihinsa. Niiranan tarkastelee karjalaisen kulttuurin elinmahdollisuuksia ja karjalankielisen musiikin harrastamista osana instituutioiden toimintaa 2010-luvulla Uhtualla Karjalan tasavallassa.

Satasarven toimituskunta kiittää lämpimästi kaikkia artikkelin kirjoittajia! Suuri kiitos julkaisun toimitustyötä ystävällisesti ja auliisti eri tavoin avustaneille: Saijaleena Rantanen, Kati Kallio, Sinikka Kontio, Sirpa Lahti, Pauliina Syrjälä, Henri Wegelius, Karoliina Pirkkanen ja Hannu Tolvanen. Erityinen kiitos kuuluu ensimmäisen julkaisun toimitusneuvostolle, joka syntyi lennossa Kansanmusiikintutkijoiden symposiumin ohjausryhmästä, kun julkaisun muoto alkoi hahmottua: Heikki Laitinen ja Risto Blomster. Kiitos myös Jimmy Träskelinille taitosta ja kannen suunnittelusta, Leena Lampiselle ja Päivi Tikkaselle oikoluvusta suomeksi ja englanniksi ja Alec Havinmaalle verkkojulkaisun teknisestä toteutuksesta Etno.net-alustalle.

Kansanmusiikin tutkimuksen aikakauskirja sai nimensä runolaulujen satasarvesta. *Satasarvi hiitten* härällä kynnetään kyinen pelto, tai se auttaa katkomaan Sammon juuret ja

varastamaan sen. Yksittäisessä runossa satarvi vertautuu itse Sampoon. Toisaalla Satarvi härkä puskee Sammon mereen tai se pyydetään apuun “vetämään nuolet ihmisen ihosta”, jotta sairas parantuisi. Sairaana avuksi voivat rientää sadan sarven kanssa myös Mehiläinen, Neitsyt Maria, *kokko*, joskus *ilman tytti*, tuoden sarvilla parantavaa voidetta. Löytyy myös *Akka kaukainen*, jolla on sata sarvea täynnä sanoja, sanat täynnä lukuja, luvut täynnä lausehia, joilla akka parantaa sairaita.

Satarven toimituskunta toivoo, että uusi kansanmusiikin tutkimuksen aikakauskirja auttaisi synnyttämään alan tutkimukseen uuden aikakauden ja satarvisen runsauden!

Helsingissä 21.12.2020

Maari Kallberg, Kristiina Ilmonen, Juhani Näreharju

Kansanmusiikin tutkimuksen aikakauskirjan toimittajat